

Οροθετικές Γυναίκες - Το χρονικό μιας διαπόμπευσης

Μιας που είναι προεκλογική περίοδος και ήδη στήνεται σκηνικό μεταξύ των δύο φασιστών ΧΑ - κυβέρνησης, ας προσέχουμε και ας θυμηθούμε...

Ένα ντοκιμαντέρ για τη συγκλονιστική υπόθεση ποινικοποίησης του HIV στην Ελλάδα. Η εξιστόρηση της δίωξης των οροθετικών γυναικών, οι οποίες προσήχθησαν από την Ελληνική Αστυνομία, υπέστησαν εξαναγκαστικούς ελέγχους για HIV, προφυλακίστηκαν για κακούργημα, και τελικά διαπομπεύτηκαν, όταν οι φωτογραφίες και τα προσωπικά τους δεδομένα δημοσιοποιήθηκαν στα ΜΜΕ, λίγες μέρες πριν τις εθνικές εκλογές της 6ης Μαΐου 2012.

Σε σκηνοθεσία της Ζωής Μαυρουδής και παραγωγή των Ζωή Μαυρουδή, Irate Greek, Omnia TV και του περιοδικού UNFOLLOW.

Το trailer του ντοκιμαντέρ

Δήλωση σκηνοθέτη Ζωής Μαυρουδή

Στις 27 Απριλίου του 2012, λίγες μόλις μέρες πριν τις εθνικές μας εκλογές που θα αναμεταδίδονταν από τα μέσα όλου του κόσμου, ήμουν ανάμεσα σε εκείνους τους Έλληνες που αιφνιδιάστηκαν από το πρωτοφανές και απεχθές θέαμα που ξετυλίχθηκε στις τηλεοράσεις μας.

Οι φωτογραφίες και τα προσωπικά δεδομένα συνανθρώπων μας θετικών στον ιό HIV, όλες τους γυναίκες, άρχισαν να παρελαύνουν στις βραδινές ειδήσεις και τα πρωϊνάδικα. Σύμφωνα με τις αρχικές πληροφορίες, και οι 31 γυναίκες ήταν ιερόδουλες που συνελήφθησαν σε μια μαζική επιχείρηση σκούπα της αστυνομίας, η οποία δημοσίευσε τις φωτογραφίες τους μετά από εισαγγελική εντολή. Γιατροί από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων δήλωναν σε συνεντεύξεις ότι θα ακολουθούσαν και άλλοι «έλεγχοι». Υπουργοί, αστυνομικοί και εκπρόσωποι του ιατρικού χώρου στήριζαν δημόσια την επιχείρηση ως μια επείγουσα κίνηση, απαραίτητη για την προστασία Ελλήνων αντρών και των οικογενειών τους.

Στην αρχή ήταν δύσκολο να καταλάβει κανείς τι συνέβαινε. Πολύ γρήγορα όμως η σύγχυση μετατράπηκε σε θυμό: οι γυναίκες κατηγορούνταν για το κακούργημα της «βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης» προς τους υποτιθέμενους πελάτες τους παρότι κανείς δεν είχε εμφανιστεί να τις καταγγείλει και να δηλώσει ότι είχε μολυνθεί. Μόνο μια γυναίκα φερόταν να έχει συλληφθεί σε οίκο ανοχής. Δεν ήταν ξεκάθαρο αν και ποιες από τις υπόλοιπες ήταν ιερόδουλες ή αν υπήρχαν θύματα εμπορίας λευκής σαρκός ανάμεσά τους. Ελληνικές και ξένες οργανώσεις κατηγορούσαν τις αρχές για μια σειρά παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ των οποίων οι εξαναγκαστικές εξετάσεις αίματος που έγιναν μέσα σε αστυνομικά τμήματα. Εκατοντάδες γυναίκες είχαν προσαχθεί. Σύμφωνα με ρεπορτάζ, τουλάχιστον μια ήταν ανήλικη. Οι περισσότερες ήταν Ελληνίδες και όχι μετανάστριες όπως είχε αρχικά ακουστεί. Όσο για τις μελανιές και τις εκδορές που έφεραν στα πρόσωπα και τα σώματά τους, αποτελούσαν ένδειξη του ότι πολλές ήταν ναρκομανείς,

άστεγες και άπορες — αυτό που συχνά αποκαλούμε «ανθρώπινα ερείπια».

Παρά τις άμεσες και έντονες διαμαρτυρίες, το κακό είχε γίνει και το κυνήγι μαγισσών ήταν ήδη εν εξελίξει. Οι αποκαλούμενες «οροθετικές ιερόδουλες» θα σέρνονταν τις επόμενες μέρες στην Ευελπίδων μπροστά στα τηλεοπτικά συνεργεία, οδηγούμενες από αστυνομικούς με ιατρικά γάντια και θα προφυλακίζονταν για μια κατηγορία που αποδίδεται σε ύποπτους για βιασμό και ανθρωποκτονία.

Οι εκλογές της 6ης Μαΐου έσπρωξαν σύντομα την υπόθεση στο περιθώριο και το τσίρκο των ΜΜΕ καταλάγιασε, ως είθισται. Στους μήνες που ακολούθησαν και ενώ οι γυναίκες αποφυλακίζονταν σταδιακά, μου έγινε σαφές ότι αυτή η υπόθεση έπρεπε να αποτυπωθεί άμεσα σε μορφή που θα έφτανε και σε ένα ευρύτερο κοινό, εκτός Ελλάδας.

Ήθελα κατ' αρχήν να δώσω στις γυναίκες την ευκαιρία να μιλήσουν στην κάμερα, να πουν τι τους συνέβη και να διεκδικήσουν την αξιοπρέπεια που τόσο βίαια τους αφαιρέθηκε. Τις επισκέφθηκα στις φυλακές και με τη συμβολή ακτιβιστριών από την Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης για την υπόθεσή τους, πήρα συνέντευξη από δύο γυναίκες που είχαν αποφυλακιστεί. Μίλησα επίσης και με δύο μητέρες που κουβάλησαν το βάρος της διαπόμπευσης των παιδιών τους στις κλειστές επαρχιακές τους κοινωνίες.

Τα λόγια τους, που άλλες στιγμές τα έσπαγε η σιωπή και άλλες οι λυγμοί, ήταν ο αντίποδας του ψεύτικου συναίσθηματος των πολιτικών και τηλεοπτικών δημοσιογράφων.

Επίσημες αρχές δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας για συνέντευξη. Μίλησα όμως με γιατρούς, ακτιβιστές, δημοσιογράφους και νομικούς στην Ελλάδα και στην Αγγλία, που συζήτησαν μαζί μου τα γεγονότα και τις συνέπειες της υπόθεσης καθώς και την ποινικοποίηση της μετάδοσης του HIV μέσω αναποτελεσματικών και άδικων νόμων — ένα θέμα με διεθνείς διαστάσεις.

Θέλησα επίσης να κάνω αυτό το ντοκιμαντέρ γιατί πιστεύω ότι η υπόθεση των διαπομπευμένων οροθετικών γυναικών αντικατοπτρίζει όλα όσα έχουν πάει στραβά στη χώρα μας τα χρόνια της κρίσης: τον αυξανόμενο συλλογικό μας πανικό, την ανικανότητα των θεσμών, τη δουλικότητα των ΜΜΕ απέναντι στην υποτιθέμενη ιερότητα της εξουσίας, το φαρισαϊσμό των πολιτικών μας και την άνοδο του αστυνομικού κράτους.

Κυρίως, η υπόθεση αυτή εξέθεσε ένα ουσιαστικό έλλειμμα συμπόνιας προς αυτούς που έχουν χτυπηθεί περισσότερο από την κρίση και τη λιτότητα, τους ανθρώπους που περιφέρονται σιωπηλά ανάμεσα στα ερείπια της κοινωνίας μας.

Έχει περάσει ένας χρόνος. Παρ' ότι κάποιες από τις γυναίκες αθώωθηκαν και άλλες θα δικάσουν με μειωμένη κατηγορία, κανένας δεν έχει κληθεί να απολογηθεί γι' αυτό το ντροπιαστικό επεισόδιο. Μια μήνυση κατά γιατρών και αστυνομικών μπορεί να πάρει χρόνια να φτάσει στα δικαστήρια. Όσο για την Υγειονομική Διάταξη 39α που προηγήθηκε των συλλήψεων και καταργήθηκε μετά από αγώνα ενός χρόνου από ακτιβιστές και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις την περασμένη άνοιξη, επανήλθε αιφνιδιαστικά σε ισχύ από τον νέο υπουργό Άδωνι Γεωργιάδη τον Ιούλιο του 2013, παρά τη σύσσωμη διεθνή κατακραυγή.

Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη σε αυτές τις γυναίκες για τη σοβαρή κακοποίηση και εκμετάλλευση που υπέστησαν από το Ελληνικό Κράτος. Μέχρι να έρθει αυτή η στιγμή, ας αποτελέσουν οι προσωπικές τους μαρτυρίες στο ντοκιμαντέρ μας μια ανθρώπινη ιστορία, διαφορετική από την επίσημη.

7 Σεπτεμβρίου 2013

Ζωή Μαυρουδή

Αναλυτικές πληροφορίες και υλικό για το ντοκιμαντέρ, αλλά και ευρύτερα για το θέμα που αναδεικνύεται, θα βρείτε στην ιστοσελίδα ruins-documentary.com